

Cezalılar sicili hakkında kanun lâyihası ve Adliye
Encümeni mazbatası (1/282)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Sayı : 71 - 164, 6/1596

10 . V . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Cezalılar sicili hakkında Adliye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Cezalılar sicilli kanunu mucip sebepler lâyihası

İtiyat ve meslek haline gelmiş suçluluğun (Griminalité) cemiyeti tehdit eden en vahim tehlikelerden birini teşkil ettiğinde şüphe yoktur. Gerçekten, bir cemiyette suç işlemeği itiyat haline getirmiş veya bunu meslek edinmiş olan kimselerin çokluğu büyük ve sürekli bir huzursuzluk ve emniyetsizlik doğurur ve o cemiyette her türlü yaratıcı faaliyetlerin serbest ve geniş ölçüde gelişmesine engel olur. Nereden ve ne nezaman geleceği belli olmıyan şerir tecavüz ve taaddi tehditleriyle dolu bir hava içinde namuslu vatandaşın verimli çalışmalara eli varamıyacağı muhakkaktır. Bu gibi vaziyetlerde cemiyetin bütün yaratıcı kuvvetleri mahdut ve kısır bir kendini koruma gaye ve endişesi içinde kapanıp kalırlar.

Bu itibarla itiyat ve meslek suçluluğu ile mücadele, her medeni memlekette en mühim ve mübrem bir zaruret hâlinde ele alınmış bulunmaktadır. Bu hususta alınan tedbirler, netice itibarıyla, bir kere suç işlemiş olan bir kimsenin yeniden suç işlemesini önlemek noktası etrafında toplanmaktadır. Gerçi, umumî olarak, suçta tekerrür, itiyat ve meslek edinme keyfiyetinin katî ve yegâne delili olamaz. Ancak itiyat ve mesleksüçlülüğünün en bariz ve maddî tezahürü de, şüphe yoktur ki, tekrar, tekrar suç işlemektir. Bu bakımdan bir kimse tarafından işlenen her yeni suç, itiyat ve meslek suçluluğu yolunda ileri atılmış bir adım saymak yanlış olmaz.

Bundan dolayıdır ki, bir memleket için en büyük tehlikelerden biri olan itiyat ve meslek suçluluğunu daha başlangıcında şiddetle tenkil eylemek ve ömrü oldukça cemiyete zararı dokunacak şerir bir ruhu teşekkül ânında boğmak için yeniden işlenen suç daha şiddetle cezalandırmak lüzumu hissedilmiştir.

Mucip sebepler

Türk Ceza kanunu dahi, suçta tekerrürü, itiyat ve meslek suçluluğunu belirttiği nispette cezanın arttırılmasını gerektiren bir sebep olarak kabul etmiştir.

Ancak tekerrürün cezalandırılabilmesi için, bedihidir ki, tekerrürün mevcut olduğunu, yani suçlunun evvelce de bir suç işleyip mahkûm edilmiş bulunduğunu kat'î ve sarîh bir delille ispat etmek lâzımdır. Bu işe bir taraftan suçlunun hakikî huviyetinin tesbiti, diğer taraftan bu huviyete bağlı eski mahkûmiyetlere ait kayıtların lüzumu ânında derhal bulunmasını mümkün kılacak şe-

kilde bütün mahkûmiyetlerin muntazam bir sicillinin tutulmasıyla temin edilebilir. Bu suretle teker-rürü hakkındaki kanuni hükümlerin tatbik edilebilmesi, yani itiyat meslek suçluluğu tehlikesine karşı bu en esaslı müdafaa silâhının kullanılabilmesi, muntazam bir ceza sicillinin mevcudiyetine bağlı bulunmaktadır.

Bundan başka, muayyen cezalarla mahkûm olanların, işledikleri fiille içtimai nizama karşı gelmiş ve cemiyet dışına çıkmış bulunmalarının tabii neticesi olarak, bazı haklardan (millet ve mahallî idareler meclislerine seçilmek, Devlet memurluğuna intisap, muayyen meslek, ve sanatları icra edebilmek ilâ... gibi) mahrumiyetlerini derpiş eden kanuni hükümlerin temamiyle tatbik edilebilmesi de ancak muntazam bir ceza sicilli sayesinde mümkün olacaktır.

Ayrıca ceza sicilli, sırf mevcudiyetiyle, tamamen pasif bir önleme tedbiri rolünü ifa eder. Teker-rürün bir makine sıhhat ve katiyetiyle isbat edileceğinin bilinmesi, tekerrürde cezanın şiddetlendirilmesi tehdidinde fiilî bir değer kazandırır. Ve bu tehdidin önleyici tesirini şüphesiz ki çok artırır.

Memleketimizde şimdiye kadar muntazam bir ceza sicilli teşkilâtı maatteessüf yapılamamıştır. 23 nisan 333 tarih ve 277 sayılı bir nizamname ile böyle bir teşkilâtın esasları tesbit edilmişse de bu nizamname hiç bir zaman tatbik mevkiine konulamamıştır. Halen bir kimsenin eski mahkûmiyeti olup olmadığının ve varsa nelerden ibaret olduğunun tesbiti için müracaat edilen yegâne vasıta Müddeiumumilik kalemlerinde tutulmakta olan iptidai hurufu heca defterlerinden ibarettir. Bu vasıtanın ise, bütün mahzurlarından sarfınazar, ancak mahallî mahkemelere verilen mahkûmiyet hükümlerini tesbite medar olmaktan ileri geçemeyeceği âşikârdır. Bu şartlar altında bir kimsenin eski mahkûmiyetlerini katiyetle tesbit etmek için bütün Müddeiumumiliklerde defterlerin birer birer tetkiki gibi tatbiki fiilen imkânsız bir çareye baş vurmaktan başka yapılacak bir şey yoktur.

Muntazam bir ceza sicillinin esası, bütün mahkûmiyet kayıtlarının sabit ve muayyen bir yerde toplanarak icabında kolayca bulunabilecek şekilde tasnif ve muhafazasından ibaret ise de bu hususta muhtelif memleketlerde tatbikat ve teşkilât bakımlarından farklı sistemlerin mevcut olduğu görülmektedir.

Bir sisteme göre mahkûmiyet kayıtları mahkûmun doğduğu yerde toplanır. Her mahkûmiyet için, mahkûmun hüviyeti ve ahvali şahsiyesi hakkında sarih ve etraflı bilgileri ihtiva eden ayrı birer fis tanzim edilir. Ve bu fişler mahkûmların soy adlarına göre tasnif olunur. Bu sistemde şu mahzurlar görülmektedir.

Doğduğu yeri gizlemeğe muvaffak olan bir suçlunun eski mahkûmiyetlerini tesbite hemen hemen imkân yoktur.

Memleketin bir ucunda doğmuş ve öteki ucunda bir suç işlemiş olan bir kimsenin eski mahkûmiyetleri hakkında doğduğu yerden istenecek malûmatın gelmesi uzun bir zamana mütevakıf olacak ve ceza adaletinde matlup sürat çok azalacaktır.

Her mahkûmiyetin ayrı bir fişe mufassalan kaydı ve bunların tasnif ve muhafazası çok külfetlidir. Her doğum yerinde ayrı teşkilât ve tesisat yapılmasını ve bir çok memur istihdamını gerektirir.

Müteaddit mahkûmiyetleri olan kimselere ait sicil kayıtları hacimli dosyalar teşkil edeceğinden hem bunlar fazla yer kaplarlar, hem de sorgulara cevap verilirken fazla zaman ve fazla mesai sarfı lâzımgelir.

Baska bir sistemde bütün mahkûmiyet fişlerinin birer sureti merkezi bir büroda toplanarak bu mahzurlardan bir kısmını önlemek mümkün olmuşsa da diğer mahzurlar olduğu gibi kalmıştır.

Projenin kabul ettiği üçüncü bir sistemde ise, bu mahzurlar ortadan kaldırılmış bulunmaktadır. Projeve göre ceza sicilli esas itibariyle merkezidir. Aynı zamanda mahkûmiyetlerin kısa haberler halinde bir bültene basılması ve bu bültenlerin müddeiumumiliklere gönderilmesi suretiyle otomatik olarak mahallî bir sicil dahi tesis edilmektedir. Sistemin esası olan bülten gerek merkezi sicillin, gerek mahallî sicillerin teşkilinde pek mühim kolaylıklar temin eder. Mahkûmiyet kayıtlarının matbu olması sicil varakalarında intizamı, yeknasaklığı, sıhhat ve vuzuhu büyük ölçüde sağlar. Bu sayede müteaddit mahkûmiyetleri olan kimselere ait kayıtların büyük dosyalar teşkil etmesi mahzuru da bertaraf edilmiştir. Gerek merkezi ve gerek mahallî sicillerde bir mahkûm için ancak bir tek sicil varakasının bulunması keyfiyetinin, sicillerin işlenmesi, bunların az yer kaplama-

sı, tasnifin daha kolay yapılması, aranılan varakaların çabuk bulunması gibi en büyük pratik faydaları olacaktır. Bütün mahkûmiyetlerin kısa haberler halinde bir bültene tabedilmesi mahallî sicillerin yalnız mahkûmun doğduğu yerde değil mahkûmun hüviyetiyle ilgili diğer mahallerde dahi (ikametgâh, nüfusa mukayyet olduğu yer gibi) kolaylıkla ve hiç bir masraf ve külfete katlanılmaksızın tesisine imkân verecektir.

Lâtin memleketlerinde mümasil teşkilâta verilen ismin tercümesi neticesinde teammüm etmiş bulunan sicilli adli tâbiri yerine cezalılar sicilli) tâbiri maksada daha uygun görülmüştür. Gerçekten bu sicille sadece cezai mahkûmiyetler ve bu mahkûmiyetlere müteferri hususlar geçirilecektir. Hukuki kararların ve bazı idarî tasarrufların sicille kayımda bir fayda mülâhaza edilmemiştir. Hukuki kararlara âmeden ziyade ferdi alâkadar etmektedir ve bunlardan bir kısmı esasen kendilerine mahsus kayıtlara geçmektedir. Vatandaşlıktan iskat ve sınır dışına çıkarma gibi idarî hususata gelince, bunlar da zaten Dahiliye Vekâletinin alâkadar dairesince muntazaman tescil edilmektedir ve bunların esasen adliye ile bir ilgisi de yoktur. Bundan başka ceza mahkûmiyetlerinden gayri hususata da sicille geçirilmesi esasen pek mahmul olacak olan sicil muhtevası şişerecek ve bilhassa sorgu miktarını pek fazla arttırarak asıl gayenin istihsalini güçleştirecektir. Bu bakımlardan mevzu ve gayeye daha uygun olan cezalılar sicilli tâbiri tercih edilmiştir. Bu tercihin ceza sicillinin yukarıda işaret edilen önleyici tesirini daha fazla temin edeceği de muhakkak görülmektedir.

Cezalılar sicillinin muhtevası projenin 2 ve 4 ncü maddelerinde tesbit edilmiştir. İkinci maddeye göre ceza siciline Türk mahkemelerinden verilen hüküm ve kararlardan başka yabancı mahkemelerden verilen bazı hüküm ve kararlar da geçirilecektir Bunlar iki kısımdır:

1. Türk vatandaşları hakkında verilen mahkûmiyet hüküm ve kararları bu mahkûmiyetlerin Türk kanunlarına göre suç teşkil eden bir fiilden mütevellit olması şart koşulmuştur.

Türk kanunlarına göre suç teşkil eden bir fiilin, yabancı bir mahkemece cezalandırılrsa dahi, bu fiili işleyenin Türk vatandaşı olması bakımından, Türk cemiyeti için bir tehlike arzylediği mülâhaza edilmiştir.

2. Türk vatandaşlarına taallük etmese dahi bazı muayyen suçlardan dolayı verilen mahkûmiyet kararları bu suçların başında Türkiye Devletinin emniyetine karşı işlenen cürümler gelmektedir. Bu cürümler doğrudan doğruya Türk cemiyetinin bütünlüğünü tehdit eden fiiller olduğu cihetle bunların, yabancı bir şahıs tarafından, yabancı bir memlekette işlenseler dahi, Türkiye Devletini alâkasız bırakamayacakları âşikârdır. Böyle bir cürüm işleyerek mahkûm olmuş bir şahsın Türk içtimai heyeti için arzettiği tehlike müspet bir şekil almış demektir. Bu itibarla herhangi bir yabancının böyle bir suç işlemiş olduğunun bilinmesi Devletin umumî emniyeti ve siyasi zabıta bakımından pek mühim görülmüştür. Diğer suçlar, beyaz kadın ticaretiyle para sahtekârlığına müteallik suçlardır. Bu nevi suçlar bütün medeni memleketlerce bir nevi beynelmilel ahlâksızlığın ve içtimai sefaletin âmili olmaları ve Devletler arasındaki iktisadi ve ticari münasebetleri karıştırıp ihlâl etmek tehlikesini doğurmaları bakımından beynelmilel suçlar olarak kabul edilmiş ve bu suçların tenkili hususunda Devletler arasında bir ceza adaleti koordinasyonu yapılması lüzumlu görülerek bu maksatla Devletimizin de iştirak ettiği milletlerarası mukaveleler akdolanmıştır.

Sırf askerî suçlardan mütevellit mahkûmiyetler ceza siciline geçirilmeyecektir. Sırf askerî suçlar, askerliğin hususi icaplarına göre tesbit edilmiş formalara aykırılıklar teşkil ettikleri cihetle esasen ceza hukuku bakımından umumî suçluluk (Criminalité Général) şümülüne girmektedirler.

Projenin 4 ncü maddesi cezalılar siciline, ceza mahkûmiyetlerine müteferri tâli kararların ve infaza müteallik vâkıaların da kaydedilmesini derpiş etmektedir.

Türk Ceza Kanununun, suçluyu ıslah gayesiyle ilgili olarak kabul ettiği bazı hususi müsama-halardan herhangi bir mahkûmun istifadeye lâayık görülmesi veya gösterilmiş olan bu müsama-hanın geri alınması icabettirecek bir kötü harekette bulunduğu tesbit edilmiş olması, hâkim nazarında bir suçlunun şahsiyetini ve cezai mazisini belirtecek mühim vâkıalardır.

Infaza müteallik kayıtlara gelince, tekerrür hükümlerinin kanuni şartlara uygun bir şekilde

tabrik edilebilmesi için bu hususların hâkimce sarîh olarak bilinmesi zarurî bulunmaktadır.

Projeye göre cezalıları sicilline geçecek mahkeme hüküm ve kararları, bu hüküm ve kararları veren mahkemelere, infaza müteallik hususat ve sırf askerî olmayan suçlardan dolayı askerî mahkemelere verilen mahkûmiyet kararları ise Cumhuriyet Müddeiumumiliklerince cezalıları sicilli dairesine bildirilecektir.

Bildirme keyfiyeti, muntazam, seri ve sistemli bir şekilde cereyan edebilmesini temin edecek muayyen bir şekil ve usule bağlanmıştır. Bildirme için kullanılacak fişlere gayet kısa bir zamanda ve kolaylıkla doldurulabilecek bir şekilde tertip edildiği ve esasen ceza mahkûmiyetleri fişler vasıtasıyla ötedenberi İstatistik Umum Müdürlüğüne bildirilmekte bulunduğu cihetle bu iş için yeniden ve ayrıca memur istihdamına lüzum olmayacaktır. Cezalıları sicilline kaydedilmesi gereken malûmata ilâveten istatistik yapılmak için lüzumlu bilgileri de ihtiva edecek olan bildirme fişleri bilâhara istatistik yapılmasında da kullanılacaktır. Bildirme fişleri, eski mahkûmiyetlerin tesbitinde delil teşkil edecek olan cezalıları sicil kayıtlarına esas olacaklarından bunların katî ve sıhhatli vesika mahiyetinde olmak üzere el yazısıyla doldurulmaları uygun görülmüş ve hâkim ve Müddeiummüler tarafından imzalanılmadan evvel kontrol edilmeleri lüzumunu belirtmiştir. Fişlerin birer suretlerinin mahkûmun dosyasında saklanması da icabında yapılacak kontrolü kolaylaştıracaktır.

Bildirme fişlerinin doldurulmasında herhangi bir suiistimali esaslı şekilde önleyebilmek maksadıyla yanlış veya eksik fiş dolduranlarla fişleri müddeti içinde göndermeyenler ağır bir ceza tehdidi altına konmuştur.

Bildirme fişlerinin cezalıları sicilli dairesince de ikinci bir kontrole tabi tutulması emniyet ve sıhhat mülâhazalarıyla lüzumlu görülmüştür. Yine aynı mülâhazalarla yanlış veya eksik doldurulan fişler üzerinde tashih ve ilâveler yapılmıyarak bunların yeniden tanzim edilmeleri kabul edilmiştir.

Projenin kabul ettiği sistemin temel taşı, esas mekanizması ve mihreri cezalıları sicilli bültenidir. Bülten, bildirme fişlerinde cezalıları sicilline gemesi icabeden malûmatın hülasalarını kısa haberler halinde ihtiva eder. Cezalıları sicil kayıtlarının esasını teşkil edecek olan bu haberler, muayyen bir usule ve önceden inceye tesbit edilmiş bir şekil ve sıra ittirağı içinde muayyen kısaltmalar kullanılarak tertip edileceklerinden mültende pek az yer kaplıyacıklar ve netice itibariyle asıl cisil varakalarında da büyük bir besatet temin edeceklerdir.

Haberlerin mütevasımını teşkil edecek unsurlar projede de teferruatiyle tesbit edilmiştir. Bunların başında projenin kabul ettiği sistemin pek ince bir hususiyeti olan haber sıra numarası gelmektedir. Bülten basılacak olan bütün haberler takvim yılı başında birden başlamak üzere sıra ile numaralanacaktır. Bu numaraya seneyi gösteren adedin son iki rakamı da ilâve edilmek suretiyle her hangi bir haberi yalnız bir sene içinde değil, bütün zaman dâhilinde tamamen mustakîm bir fert olarak tanımak ve bulmak temin edilmiş olacaktır.

Meselâ 125/44 haber sıra numarası bütün bültenler içinde bir tek haberi ifade eder. Bu 1944 senesi içinde basılmış olan bültenlerdeki haberlerin 125 neisidir demek olur. Bültenler senelik olarak ciltleneceği ve haberler sıra numaraları birden başlayarak bir sene içinde rakam sırasına göre tevâlî edeceği cihetle bu 125 nei haber bulup çıkarmak gayet basit ve kolay bir iştir. Haber sıra numaralarının bir faydası da bir tek haberin sıra numarasını bilmek sayesinde o haberin ait olduğu şahıs hakkındaki bütün cezalıları sicilli muhtevasını meydana çıkarmanın mümkün olmasıdır. Çünkü her haber, şayet o şahsa ait evvelce başka bir haber çıkmışsa, yani o şahsın eski bir mahkûmiyeti varsa, o mahkûmiyete ait haberin sıra numarasını da ihtiva edecektir. Bu numaralar sayesinde her habere bir evvelki habere gitme suretiyle bir şahsa ait bütün mahkûmiyet kayıtları kısa bir zamanda bulunacaktır.

Haberlerde mahkûmun hüviyetini tamamen aydımlatacak unsurlar (Ad, soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, ikametgâh) ile mahkûmiyet hakkında mahkemenin işine yarıyacak bütün bilgiler sıralanmış bulunmaktadır. Haberlerde suçun nevi hakkında bir kayıt bulunmaması dikkate şayandır. Bunun yerine suç fiilile ihlâl edilmiş olan kanun maddesi bulunacaktır ki, bu ceza hukuku bakımından maksadı temine tamamen kâfi gelecektir.

Esasen ceza tehdidi altına konulmuş olan suçların hepsi kanuni bir isme malik değildirlir. Bun-

lar ekseriya maddei kanuniyede tarif olunmuş fiil veya ihmallerden ibarettir. Bu itibarla suç nevi hakkında haberlere dercedilecek malûmat hem çok yer kaplıyacak, hem indi olmaktan kurtulamıyacak, hem de bir fayda temin etmiyecektir.

Proje bültenlerin ve umumiyetle cezalıları sicilli kayıtlarının mahrem tutulmasını uygun bulmuştur. Her ne kadar mahkemelerin aleniyeti ceza adaletinin esaslı prensiplerinden ise de vâzın kanununun mahkûmiyetlerin neşrini muayyen bazı suçlara hasretmiş olması bunlardan gayri olanların âmmeye arzedilmesinde bir fayda mülâhaza edilmediğini gösterir. Esasen cezadan maksat ıslah olduğuna göre mahkûmiyetler bilhassa çekilmiş cezalar işae edilerek mahkûmun âmmenin husumet veya istihkârına hedef olmamasına meydan vermek onu âdeta tekrar cezalandırmak demek olacağı gibi ıslah gayesi de aşılmış bulunacaktır.

Projeye göre asıl cezalıları sicilli her mahkûm için ayrı olarak tanzim edilen ceza sicil varakalarının mahkûmun soyadına veya adına veyahut doğum tarihine göre tasnifiyle teşekkül eder. Ceza sicilinde her mahkûma ait yalnız bir tek varaka bulunur ve o mahkûmun bütün mahkûmiyetleri ve bunlara müteferri hususat bu bir tek varakanın üzerinde toplanır. Bu cihet bir tarafı basılı bültenlerden aynı şahsa ait haberlerin peyderpey kesilerek bu varakaya yapıştirilmesi suretiyle temin edilecektir. Bu şeklin faydaları açıktır : Cezalıları sicillinde tasnif ve muhafaza edilen varakalar diğer sistemlerde olduğu gibi mahkûmiyet adedi kadar değil mahkûm şahıs adedi kadardır. Binaenaleyh bir tek şahıs için müteaddit kâğıtlar yerine bir tek kâğıdın aranıp bulunması ve mütalâa edilmesi kâfi gelecektir. Bu şekilde bir şahsa ait müteaddit mahkûmiyet kayıtlarından bir veya bir kaçının kaybolması veya gözden kaçması mümkün değildir. Bundan başka bu suretle yerden de büyük bir tasarruf temin edilmiş olacaktır. Mahkûmiyetlerin ayrı ayrı varakalarla ifade edilmesi halinde müteaddit mahkûmiyetleri olan mahkûmlar için birer dosya tanzimi icabedecek bu ise muhtevası milyonları aşacak olan bir tesiste çok geniş yerlere ihtiyaç gösterecek ve tasnifi, netice itibariyle arayıp bulmayı güçleştirecektir.

Cezalıları sicil varakalarında yanlışlık ihtimallerini azaltmak ve uzun müddet muhafazası lâzımgelen bu varakalarda kayıtların zamanla silinmesini temin etmek üzere bunların mahkûmun hüviyetine ait hanelerinin elyazısıyla doldurulması mecburiyeti konmuştur.

Cezalıları sicil varakalarının mahkûmun ölümü halinde sicilden çıkarılıp imha edilmeleri lüzumu âşikârdır. 80 yaşını ikmal eden mahkûmlara ait varakaların da sicilden çıkarılması, ceza sicil dairesinin bütün mahkûmların ölümünden muntazaman haberdar olmamasına bilfiil imkân olamayacağı cihetle sicillin namütenahi yüklenmesinin önüne geçmek maksadiyle kabul edilmiştir. Esasen memleketimizde 80 yaşını ikmal etmiş bir kimsenin yeniden bir suç işlemesi ihtimali pek uzak görülmüştür.

Cezalıları sicillinden verilecek bilgiler hususunda dahi proje mahremiyet prensibinden ayrılmamıştır. Sicil kayıtları ancak adli makamlarla zabıta makamlarına açık bulundurulacaktır. hususi şahıslarla diğer Devlet devairine bilgi verilmeyecektir. Hususi şahıslardan kendileri hakkında bilgi isteyenlere bilgi verilmesi, yani cezalıları sicillinden bir şahadetname itası usulü mahzurlu görülmektedir. Eski mahkûmiyetleri olanların böyle bir şahadetname isteyecekleri pek muhtemel sayılmamakta buna mukabil mahkûmiyeti olmayanların şahadetname taleplerinin pek büyük bir miktara varacağı tahmin edilmektedir. Hemen her vatandaş cezalıları sicillinden bir şahadetname alarak suçlulukla bir alâkası bulunmadığını gösterir bir vesikayı cebinde taşımak isteyecek, bu ise ceza sicilli dairesinin işlerini muazzam bir kadroya ihtiyaç hâsıl olacak nispette çoğaltacaktır. Böyle bir şahadetnamenin fiili değeri de zaman unsurunun bertaraf edilmesi gayri kabil müdahalesi bakımından hayli tereddüdü mücip bulunmaktadır. Bir gün şahadetname alan bir kimsenin ertesi günü herhangi bir suç işlemediğini kimse temin edemez. Binaenaleyh herhangi bir sebeple bir kimseden böyle bir şahadetname talep etmek vaziyetinde bulunan şahıs ve müesseseler daima yeni tarihli şahadetnelere değer vereceklerinden şahadetname taleplerinin sonu bir türlü gelmiyecektir. Esasen zabıta makamları ceza sicillinden istedikleri bilgileri alabileceklerinden zabıtaca verilecek «doğruluk kâğıtları» gerek hususi şahıslar, gerek diğer Devlet daireleri için maksadı temine tamamen kâfi gelecektir. Bu sebeplerle proje ceza

siçillini esas gaye ve vazifesinden ayırmamağı daha uygun bulmuştur.

Cezalırlar sicillerinden bilgi istenmesi ve verilmesi dahi, projenin yeknasaklık, ittirat, intizam, sürat ve sistemlilik prensiplerine uygun olarak muayyen bir şekle bağlanmıştır. Bilgi isteme ve verme matbu formüllerin doldurulması suretiyle vâki olacağı cihetle, herhangi bir yanlışlık, izah ve istizahlarla zaman kaybedilmesi, fuzulî muhabereleler, kâğıt terakümü gibi kötü kırtasiyecilik mahzuruları bertaraf edilmiştir. Memleketimizin genişliği, yollarla nakil vasıtalarının durumu, ve seri adaletin temini endişesi gözönünde bulundurularak bilgilerin telgrafla dahi istenilip verilebileceği kabul olunmuştur. Bu telgrafların da sadece lüzumlu hususları ihtiva etmesi ve fazuli tafsilât ve kelime israfının önlenmesi için telgrafların yazılış tarzları da formüllerle tamim edilecektir.

Bilgi verilmesi hususunda bilgiyi isteyen makamlara göre farklar gözetilmiştir.

Müddeiumumiliklere verilecek bilgiler bülten sayesinde fevkalâde basit ve kolay bir formüle bağlanmıştır. Bunlara hakkında bilgi istenilen şahsa ait mevcut en son haberin sıra numarası bildirilmekle iktifa olunacaktır. Bülten muntazaman müddeiumumiliklere gönderileceğinden en son haber sıra numarasıyla o haber bültende bulunduktan sonra en yüklü bir mahkûmiyet mazisi olanların bile bütün eski mahkûmiyetleri haber sıra numaraları vasıtasıyla geriye doğru gidilerek pek az zamanda ve kolayca bulunabilecektir.

Mahkemelerden gelen bilgi isteklerine cezalırlar sicillinin bütün muhtevasının bildirilmesi suretiyle cevap verilmesi uygun görülmüştür. Bu meyanda af, müruruzaman vesair herhangi bir suretle ortadan kalkmış veya sukut etmiş mahkûmiyetlerde bildirilmiş olacaktır. Hâkim suçlu ve onun şahsiyeti hakkında ne kadar aydınlık ve tam bir fikir ve kanaat edinebilirse adalete de o kadar yaklaşacağı ve maznuna karşı tamamen bitaraf olan yegâne af olduğu cihetle onun bütün mahkûmiyetlerini bilmesi zarar değil fayda tevhit edeceği mütalaa edilmiştir. Esasen hâkim, bildirilen mahkûmiyetlere terettüp eden hukuki netayici en iyi takdir edecek durumda bulunmaktadır. Yeni suç için ceza tâyininde eski mahkûmiyetlerden hangisinin, ne derecede kanunun ve vicdanen müessir olacağını takdir etmek hâkimin salâhiyet ve kabiliyeti dâhilindedir. Hâkim, bütün eski mahkûmiyetlerin heyeti mecmuasında maznunun tabir caizse cezai portresini vazih ve keskin çizgilerle resmedilmiş bir halde temaşa ederek onun şahsiyetinin hiç olmazsa bir kısmı hakkında açık bir kanaat edinmiş olacaktır.

Zabıta makamlarına verilecek bilgilerde ise bunun aksine olarak herhangi bir suretle ortadan kalkmış, hatta tecil edilmiş cezalırların bildirilmemesi tercih edilmiştir. Zabıta makamları herhangi bir şahıs hakkında hüküm vermek vaziyetinde değillerdir. Bu makamlar yalnız tesbit ve müşahede ile iktifa zaruretindedirler. Kanunun suçlu hakkında bir atıfet veya müsamaha eseri olarak veya içtimai bir menfaat mülâhaza ederek ortadan kaldırılmış, gömmüş olduğu bir cezayı zabıta makamlarının yeniden canlandırmaları caiz görülmemelidir. Tecilin dahi, pek ağır olmayan bir suç ilk defa nasılsa işlemiş olan bir kimseyi düçar olmayı hak ettiği affının eşğine kadar getirerek tekrar suç işlemekten tahzir gayesine matuf psikolojik bir önleme tedbiri olduğu nazara alınmış ve cezalandırılanlar sınıfına girmesine ramak kalmışken hâkimin insani anlayış ve takdirine mazhar olarak bundan kurtulmuş olan bir kimsede bu atıfetin bir daha suç işlememeği temin eden derin tesirini ikide birde o cezanın yüzüne çarpılması suretiyle ortadan kaldırmak doğru görülmemiştir.

Projenin en şayanı dikkat hususiyetlerinden biri mahallî cezalırlar sicilleridir. Yine cezalırlar sicilli bülteni sayesinde her müddeiumumilik nezdinde ayrı bir teşkilât kurmak ve masraf etmek lüzumu olmadan adeta otomatik şekilde bir mahallî cezalırlar sicilli teşkil etmek mümkün olacaktır. Fazla olarak bu mahallî ceza sicilleri yalnız o mahalde doğmuş olanların değil, orada ikamet eden veya orada nüfusa mukayyet bulunan kimselerin de mahkûmiyetlerini ihtiva edecektir. Arama ve bulma unsurlarına kolayca gizlenebilecek doğum yerinden maada iki unsur daha ilâve edilmiş bulunmaktadır. Bu suretle bilhassa küçük yerlerde eski mahkûmiyetlerin bilinmesi keyfiyeti fevkalâde basitleşecek ve merkezi cezalırlar sicillinin çok ağır olacak olan yükü biraz hafifliyecektir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/282

Karar No. 81

2. VIII. 1944

Yüksek Reisliğe

Cezalırlar sicili hakkında Adliye Vekilliğince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 8. VI. 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Encümenimize havale ve tevdi buyurulmakla Adliye Vekili ve Ceza İşleri Umum Müdürü hazır olduğu halde muhteviyatı tetkik ve müzakere olundu.

Suçluların hakiki hüviyetlerini tesbit ederek hem adalete vusulü gaye edinen hakiki suçlu hakkında tenvir ve hem de suçu meslek ve itiyat haline getirenlerin Türk Ceza Kanunu hükümleri dairesinde şiddetle tecziyelerini ve bu vesile ile de namuslu vatandaşların memlekette daha ziyade huzur ve sükûn içinde yaşamalarını temin gayesiyle kaleme alınmış olan lâyiha heyeti umumiyesi itibarıyla memlekette büyük bir boşluğu dolduracaktır.

Lâyihanın adı dar bir mâna ifade etmesin ve çağrı anlaşıldı.

bu yolda atılmış olan bu hayırlı adımın git gide ıslah ve tevsi ile sicilinin yalnız cezaî mahkûmiyetlere ve müteferri hususlara hasredilmeyerek hukuki karar ve bazı idarî tasarruflara da teşmil olunabileceği nazara alınarak diğer memleketlerdeki mümâsil teşkilâta verilen isimle mütenazır olmak üzere cezalırlar sicili, adli sicil olarak kabul edilmiş binaenaleyh lâyihanın bütün maddelerindeki cezalırlar sicili tâbiri değiştirilmiştir.

Kanunun muhtevasını gösteren ikinci maddenin (C) bendinde yazılı Türkiye Devletinin emniyetine tâbiri Ceza kanunumuzla tenazuru teminen Türkiye Devletinin şahsiyetine olarak düzeltilmiş ve üçüncü maddede sicile geçmesi icap eden tâli kararlardan noksan bırakılmış olanlarla ceza kanununda nazara alınacağı anlaşılan emniyet tedbirleri de ilâve edilmiştir.

Bildirmenin usulünü ve bildirme fişlerini gösteren beşinci maddede yapılan değişiklikler üçüncü maddede yapılan ilâvelerin icabıdır. Bildirme fişlerinin doldurulmasına mütedair olan 6 nci maddedeki değişiklik bu yolda tutulan usulün tam bir surette ifadesini teminen yapılmıştır.

Vazolunan hükümlerde insicamı teminen cezaî hükümleri ihtiva eden yedinci madde ile yanlış ve eksik bildirilen fişler hakkındaki 8 nci madde yerleri değiştirilmiş ve esasen kasten yapılan yanlış göstermeler ceza kanunumuzca mucibi ceza olup kaste makrun olmayan yanlışlıklardan dolayı ceza tertibinde muvafıkı mâdelet olmıyacağından yalnız vaktinde fişleri göndermeyenlerin tecziyesiyle iktifa olunarak 8 nci madde o yolda düzeltilmiştir.

Ceza haberlerini gösteren 10 ncu madde de bu haberlere mahkûmun kendi adı ve soy adından başka babasının adı ve soy adının ve cezanın tecil edilip edilmediğinin de ilâvesi faydeli görülmek üzere ilâveler yapılmıştır.

Tâli karar haberini gösteren 11 nci ve infaz haberini gösteren on ikinci maddelerde de onuncu maddeye mütenazır olarak mahkûmun babasının adı ve so yadı ilâve olunmuştur.

Adli sicil bültelerinin muhafazasını bildiren on beşinci maddede muhafaza tabirinin şumulü nazara alınarak fazla görülen kilit altında tabiri kaldırılmakla beraber mahremiyetin ithâlini ceza tehdidi altına koymak maksadiyle ifşasının memnûiyeti hem bu maddeye, hem de yirminci maddeye ilâve olunmuştur.

Zabıta adli vazifelerini yaptıktan sonra binnetice iş Cumhuriyet Müddeiumumiliğine intikal edeceğine ve adli sicilden bu makam esasen malûmat talep edeceğine göre adli sicil dairesini, iş yapamıyacak vaziyete getirecek kadar çok sorgular karşısında bırakmamak için zabıtaya da bilgi verilmesini bildiren 20 nci maddeden bu kayıt çıkarılmıştır.

Adli sicilden bilgi istenmesi şeklini belirten 21 nci madde de herhangi bir tavika meydana bırakmamak için cürmümeşhurlarda âmme dâvasının açılmasının bilginin gelmesine tehir olunamıyacağı hükmünün ilâvesi faydalı görülerek maddeye bu yolda bir fıkra eklenmiştir.

23 ncü maddede mahkeme ve hâkimlere verilecek bilginin şekli ayrıca gösterilmiş olmasına göre 22 ncü maddede bu tâbirler kaldırılmıştır. Zabıtaya bilgi verilmesi esasî lâyiha-dan çıkarılmış olduğuna göre 24 ve 25 ncü maddelere lüzum kalmadığından tayyedilmiştir.

Adliye Vekilinin de inzımam eden muvafakatiyle arzolunan sebepler altında yapılan tadil ve ilâvelerle kaleme alınan lâyiha Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek

Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs.

Çorum

M. Çağıl

Antalya

N. Aksoy

Kastamonu

Dr. F. Ecevit

Kocaeli

S. Yargı

B. M. M.

İzmir

E. Oran

Bingöl

F. F. Düşünsel

Kayseri

R. Özsoy

Rize

Dr. S. A. Dilemre

Kâtip

Manisa

F. Uslu

Erzincan

A. Fırat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Cezalılar sicilli kanunu projesi

Cezalılar sicilli

MADDE 1. — Adliye Vekâleti tarafından bu kanunun hükümleri dairesinde bütün Türkiye için merkezî bir cezalılar sicilli tutulur.

Cezalılar sicilline geçirilecek hüküm ve kararlar

MADDE 2. — Cezalılar sicilline aşağıda yazılı hüküm ve kararlar geçirilir:

- a) Türk mahkemelerinden verilip katileşen bütün mahkûmiyet hükümleriyle fer'i cezalara ve emniyet tedbirlerine müteallik kararlar;
- b) Türk kanunlarına göre suç teşkil eden bir fiilden dolayı Türk vatandaşları hakkında yabancı bir Devlet mahkemesince verilerek katileşen ve resmen Türkiye Hükümetine bildirilen mahkûmiyet hükümleri;
- c) Türkiye Devletinin emniyetine karşı işlenen bir cürümden veya kadın ve çocuk ticaretinin menine dair 15 . V . 1904, 4 . V . 1910 ve 30 . IX . 1921 tarihli ve sahte para imalinin menine dair 20 . V . 1929 tarihli milletlerarası mukaveleler şumulüne giren suçlardan dolayı yabancı bir Devlet mahkemesince verilip katileşen ve resmen Türkiye Hükümetine bildirilen mahkûmiyet hükümleri.

Cezalılar sicilline geçirilecek tâli kararlar ve diğer hususlar

MADDE 3. — 2 nci maddede yazılı hüküm ve kararlardan başka aşağıda yazılı hususlar dahi cezalılar sicilline kayıt ve işaret olunur:

- a) Meşruten tahliye ve bunların geri alınmasına mütedair kararlar;
- b) Tecil edilmiş cezanın Türk Ceza Kanununun 95 nci maddesine göre tenfizi hakkındaki kararlar;
- c) Memnu hakların iadesine ve bunların geri alınmasına müteallik kararlar;
- d) Af, dâvadan vazgeçme ve sair herhangi bir sebeple cezanın infaz edilmemesi;
- e) Hürriyeti bağlayıcı cezalarda infazın bittiği, para cezalarında paranın ödendiği tarihler;
- f) Fer'i cezalarda müddetin bittiği tarih.

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Adliye Sicil Kanunu projesi

Adli sicil

MADDE 1. — Adliye Vekilliği tarafından bu kanun hükümlerine göre merkezde bir adli sicil tutulur.

Adli sicile geçirilecek hüküm ve kararlar

MADDE 2. — Adli sicille aşağıda yazılı hüküm ve kararlar geçirilir:

- a) Türk mahkemelerinden verilip katileşen bütün mahkûmiyet hükümleriyle - Fer'i cezalar dâhil - emniyet tedbirlerine müteallik kararlar;
- b) Türk kanunlarına göre suç teşkil eden bir fiilden dolayı Türk vatandaşları hakkında yabancı bir Devlet mahkemesince verilerek katileşen ve resmen Türkiye Hükümetine bildirilen mahkûmiyet hükümleri;
- c) Türkiye Devletinin şahsiyetine karşı işlenen bir cürümden veya kadın veya çocuk ticaretinin menine dair 18 . V . 1904, 4 . V . 1910 ve 30 . IX . 1921 tarihli ve sahte para imalinin menine müteallik 20 . IV . 1929 tarihli milletlerarası mukaveleler şumulüne giren suçlardan dolayı yabancı bir Devlet mahkemesince verilip katileşen ve resmen Türkiye Hükümetine bildirilen mahkûmiyet hükümleri.

Adli sicille geçirilecek tâli kararlar ve diğer hususlar

MADDE 3. — İkinci maddede yazılı hüküm ve kararlardan başka aşağıda yazılı hususlar dahi adli sicille kayıt ve işaret olunur:

- a) Meşruten tahliye ve geri alınmasına mütedair kararlar;
- b) Tecil edilmiş cezanın Türk Ceza Kanununun 95 nci maddesine göre tenfizi hakkındaki kararlar;
- c) Memnu hakların iadesine müteallik kararlar;
- d) Umumî ve hususi af, müruruzaman ve şikâyetten vazgeçme gibi sebeplerle asli ve fer'i cezanın ve emniyet tedbirlerinin ortadan kalkması, değişmesi veya azalması halleri;
- e) Muhakemenin iadesine dair kararlar bunun neticesinde verilen hüküm ve kararlar;
- e) Tashihi karar veya yazılı emir talebinin

Bildirme mükellefiyeti

MADDE 4. — 2 nci ve 3 ncü maddeler mucibince ceza siciline geçirilecek hüküm ve kararlar ile sair hususlar alâkalı C. Müddeiummiliklerince doğrudan doğruya cezalıları sicilli dairesine bildirilir.

2 nci maddenin b ve c fıkralarına göre yabancı Devletlerce Türkiye Hükümetine resmen bildirilen mahkûmiyet hükümleri aynen cezalıları sicilli dairesine tevdi olunur.

Askerî mahkemelerce verilip katileşen mahkûmiyetlere müteallik hüküm ve kararlardan, infaz için C. Müddeiummiliklerine tevdi edilenler, bu C Müddeiummiliklerince bildirilir.

Bildirmenin usulü. Bildirme fişleri

MADDE 5. — Bildirme :

- a) 2 nci maddenin a fıkrasında yazılı hüküm ve kararlar için bir «ceza fişinin»;
- b) 3 ncü maddenin a, b ve c fıkralarında yazılı kararlar için bir «tâli karar fişinin»;
- c) 3 ncü maddenin d, e, f fıkralarında yazılı hususlar için bir «infaz fişinin»;

Her mahkûm ve her mahkûmiyet için ayrı ayrı olmak üzere doldurularak üç gün zarfında doğruca cezalıları sicilli dairesine gönderilmesi suretiyle yapılır.

Bildirme fişleri Adliye Vekâletince tertip ve tabettirilerek alâkalı makamlara gönderilir.

Suç ve cezaların içtimar halinde mahkûmun çekeceği ceza ile birlikte suç için hükmolunan cezalar dahi ayrı ayrı bildirme fişinde gösterilir.

kabulüne mütedair kararlarla tashihi karar üzerine mahkemelerce verilen hüküm ve kararlar;

f) Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 402 ve 403 ncü maddelerine göre verilen ve eski hüküm ve kararlarda değişiklik yapan kararlar;

g) Hürriyeti bağlayıcı cezalarla para cezalarının infaz edildiği tarihler;

h) Fer'i cezalarda ve emniyet tedbirlerinde müddetin bittiği tarihler.

Bildirme mükellefiyeti

MADDE 4. — İkinci ve üçüncü maddeler mucibince adli sicille geçirilecek hüküm ve kararlar ile sair hususlar alâkalı C. Müddeiummiliklerince doğrudan doğruya adli sicil dairesine bildirilir. Para cezalarının ödendiğini alâkalı daireler C. Müddeiummiliklerine bildirirler.

İkinci maddenin b ve c bentlerine göre yabancı Devletlerce Türkiye Hükümetine resmen bildirilen mahkûmiyet hükümleri aynen adli sicil dairesine tevdi olunur.

Askerî mahkemelerce verilip katileşen mahkûmiyetlere müteallik hüküm ve kararlardan, infaz için C. Müddeiummiliklerine tevdi edilenler bu C. Müddeiummiliklerince bildirilir.

Bildirmenin usulü. Bildirme işleri

MADDE 5. — Bildirme :

- a) İkinci maddenin a bendinde yazılı hüküm ve kararlar için bir « ceza fişi » nin,
- b) Üçüncü maddenin a, b, c, d, e ve f bentlerinde yazılı kararlar için bir « tâli karar fişi » nin;
- c) Üçüncü maddenin g ve h bendlerinde yazılı hususlar için bir « bir infaz fişi » nin;

Her mahkûm ve her mahkûmiyet için ayrı olmak üzere doldurularak üç gün zarfında doğruca adli sicil dairesine gönderilmesi suretiyle yapılır.

Bildirme fişleri Adliye Vekilliğince tertip ve tabettirilerek alâkalı dairelere gönderilir.

Cezaların içtimar halinde mahkûmun çekeceği ceza ile birlikte her suç için hükmolunan cezalar dahi ayrı ayrı bildirme fişinde gösterilir.

Bildirme fişlerinin doldurulması

MADDE 6. — Bildirme fişleri iki nüsha olarak okunaklı el yazısıyla doldurulur ve resmî mühürle mühürlenerek C. Müddeiumumisi tarafından her iki nüshası da kontrol ve imza edildikten sonra bir nüshası doğruca cezahlar sicilli dairesine gönderilir ve diğer nüshası mahkûmun dosyasına konulur.

Cezai hükümler

MADDE 7. — Bildirme fişlerini yanlış veya eksik dolduranlar yahut müddetinde cezahlar sicilli dairesine göndermeyenler Türk Ceza Kanununun 230 neu maddesinin 2 nei fıkrasında yazılı cezalarla cezalandırılır.

Yanlış veya eksik bildirme fişleri

MADDE 8. — Cezahlar sicilli dairesine gelen bildirme fişleri bu dairece tetkik ve muhteviyatında herhangi bir yanlışlık veya eksiklik bulunduğu takdirde gönderen makama iade edilir.

Bu Suretle iade edilen fişler üzerinde tashih ve ilâveler yapılmayarak bunlar imha olunur ve yerlerine yeni ve doğru fişler tanzim edilerek üç gün zarfında cezahlar sicilli dairesine gönderilir.

Cezahlar bülteni

MADDE 9. — Cezahlar sicilli dairesince tetkik edilerek muhteviyatında herhangi bir yanlışlık veya eksiklik olmadığı tebeyyün eden bildirme fişlerinin hulâsaları «cezahlar bülteni» nde basılır.

Hulâsaları bültene geçen bildirme fişleri biriktirilerek her üç ayda bir İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilir.

Ceza haberi

MADDE 10. — Bültende çıkan ceza fişi hulâsalarına «ceza haberi» denir.

Bildirme fişlerinin doldurulması

MADDE 6. — Bildirme fişleri okunaklı el yazısıyla doldurulur.

C. Müddeiumumisi fişleri kontrol ettikten sonra resmî mühürle mühürlüyerek imza eder: Birinci kısmı doğruca adli sicil dairesine gönderir; zımbalı bulunan alt kısmını da kezaik mühürleyip imzalıdıktan sonra mahkûmun dosyasına koydurur.

Yanlış veya eksik bildirilen fişler

MADDE 7. — Adli sicil dairesine gelen bildirme fişleri bu dairece tetkik olunarak muhteviyatında herhangi bir yanlışlık veya eksiklik bulunduğu takdirde gönderen makama iade edilir.

Bu suretle iade edilen fişler üzerinde tashih ve ilâveler yapılmıyarak bunlar imha olunur ve yerlerine yeni ve doğru fişler tanzim edilerek üç gün zarfında adli sicil dairesine gönderilir.

Cezai hükümler

MADDE 8. — Bildirme fişlerini müddetinde adli sicil dairesine göndermekte kusur edenler Türk Ceza Kanununun 230 neu maddesinde yazılı cezalarla cezalandırılırlar.

Adli sicil bülteni

MADDE 9. — Adli sicil dairesince tetkik edilerek muhteviyatında herhangi bir yanlışlık veya eksiklik olmadığı anlaşılan bildirme fişlerinin hulâsaları «Adli sicil bülteni» nde basılır.

Hulâsaları bültene geçen bildirme fişleri biriktirilerek her üç ayda bir İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilir.

Ceza haberi

MADDE 10. — Bültende yazılı olan ceza fişi hulâsalarına «ceza haberi» denir.

Her ceza haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder:

1. Haber sıra numarası
2. Mahkûmun soyadı
3. Adı
4. Doğum tarihi
5. Doğum yeri
6. Nüfusta kayıtlı olduğu yer
7. Evvelce hakkında bültende bir haber çıkmış ise onun sıra numarası
8. (En son) suçun işlendiği tarih
9. Cezanın istinat ettiği kanun ve maddesi
10. Ceza
11. Hüküm ve kararı veren merci
12. Hüküm ve kararın tarih ve numarası
13. Hüküm ve kararın katileştiği tarih.

Tâli karar haberi

MADDE 11. — Bültende çıkan tâli karar fişi hulâsalarına «Tâli karar haberi» denir. Her tâli karar haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder.

1. Haber sıra numarası
2. Mahkûmun soyadı
3. Adı
4. Doğum tarihi
5. Doğum yeri
6. Nüfusa kayıtlı olduğu yer
7. Asıl hüküm ve kararı veren merci
8. Asıl hüküm ve kararın tarih ve numarası
9. Ceza
10. Asıl hüküm ve karara ait ceza haberinin sıra numarası
11. Tâli kararın mahiyeti
12. Tâli kararı veren mahkeme
13. Tâli kararın tarih ve numarası.

İnfaz haberi

MADDE 12. — Bültende çıkan infaz işi hulâsalarına «infaz haberi» denir.

Her infaz haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder.

1. Haber sıra numarası;
2. Mahkûmun soyadı;
3. Adı;

Her ceza haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder:

1. Haber sıra numarası;
2. Mahkûmun soyadı ve adı;
3. Baba ve anasının adları;
4. Doğum tarihi;
5. Doğum yeri;
6. Nüfusta kayıtlı olduğu yer;
7. Bültende çıkmış olan son haberin sıra numarası;
8. (En son) suçun işlendiği tarih;
9. Cezanın istinat ettiği kanun ve maddesi;
10. Hüküm veya kararı veren merci;
11. Ceza;
12. Hüküm veya kararın tarih ve numarası;
13. Hüküm veya kararın katileştiği tarih;
14. Cezanın tecil edilip edilmediği.

Tâli karar haberi

MADDE 11. — Bültende yazılı olan tâli karar fişi hulâsalarına «Tâli karar haberi» denir.

Her tâli karar haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder:

1. Haber sıra numarası;
2. Mahkûmun soyadı ve adı;
3. Baba ve anasının adları;
4. Doğum tarihi;
5. Doğum yeri;
6. Nüfusta kayıtlı olduğu yer;
7. Bültende çıkmış olan son haberin sıra numarası
8. Asıl hüküm veya kararı veren merci;
9. Asıl hüküm veya kararın tarih ve numarası;
10. Ceza;
11. Tâli kararın mahiyeti;
12. Tâli kararı veren merci;
13. Tâli kararın tarih ve numarası.

İnfaz haberi

MADDE 12. — Bültende yazılı olan infaz işi hulâsalarına «infaz haberi» denir.

Her infaz haberi sırasıyla aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder:

1. Haber sıra numarası;
2. Mahkûmun soyadı ve adı;
3. Baba ve anasının adları;

4. Doğum tarihi;
5. Doğum yeri;
6. Nüfusa kayıtlı olduğu yer;
7. Asıl hüküm ve kararı veren merci;
8. Asıl hüküm ve kararın tarih ve numarası;
9. Ceza;
10. Asıl hüküm ve karara ait ceza haberi sıra numarası;
11. İnfazın bittiği tarih;
12. Ceza infaz edilmemiş ise sebebi;
13. Bunun müstenidatı.

Haberlerin tashih ve iptali

MADDE 13. — Yanlışlığı veya asıl ve esası olmadığı anlaşılan haberler tashih veya iptal edilerek keyfiyet cezalıları bültenine dercolunur.

Bir haberin tashih veya iptali Adliye Vekâleti Müdür Heyeti kararıyla olur.

Cezalılar bülteninin basılması

MADDE 14. — Cezalıları bülteni lüzumu kadar adedde biri tek taraflı ve biri çift taraflı olmak üzere ikişer nüsha basılır. Çift taraflı bültenlerden bütün C. müddeiumumiliklerine birer nüsha gönderilir. Tek taraflı bültenler 27 nci madde mucibince alâkalı C. müddeiumumiliklerine gönderilir. Bülten, bir nüshayı tamamen dolduracak kadar haber toplandııkça basılır.

Cezalılar bültenlerinin muhafazası

MADDE 15. — Cezalıları bülteni mahrem ve hizmete mahsustur. C. müddeiumumilikleri kendilerine gönderilen iki tarafı basılı bültenleri muntazam bir şekilde ve kilit altında muhafaza ederler. Her takvim yılı sonunda o yıla ait bültenler yeminli bir mücellide ciltletilerek muhafaza olunur.

Bir tarafı basılı bültenlerden 27 nci madde gereğince lüzumlu haberler çıkarıldıktan sonra bunlar günü gününe imha olunur.

4. Doğum tarihi;
5. Doğum yeri;
6. Nüfusta kayıtlı olduğu yer;
7. Bültende çıkmış olan son haberin sıra numarası;
8. Asıl hüküm veya kararı veren merci;
9. Asıl hüküm veya kararın tarih ve numarası;
10. Ceza;
11. İnfazın bittiği tarih;
12. Fer'î ceza ve emniyet tedbirlerinde müddetin bittiği tarih.

Haberlerin tashih ve iptali

MADDE 13. — Yanlışlığı veya asıl ve esası olmadığı anlaşılan haberler tashih veya iptal edilerek keyfiyet adli sicil bültenine dercolunur.

Bir haberin tashih veya iptali Adliye Vekilliği Müdürlük Heyeti kararıyla olur.

Adli sicil bülteninin basılması

MADDE 14. — Adli sicil bülteni lüzumu kadar adedde biri tek taraflı ve biri çift taraflı olmak üzere ikişer nüsha basılır. Çift taraflı bültenlerden bütün Cumhuriyet Müddeiumumiliklerine birer nüsha gönderilir. Tek taraflı bültenler 24. madde mucibince alâkalı Cumhuriyet müddeiumumiliklerine gönderilir. Bülten bir nüshayı tamamen doldurulacak kadar haber toplandııkça başlar.

Adli sicil bültenlerinin muhafazası

MADDE 15. — Adli sicil bülteni mahrem ve ifşası memnurdur. Cumhuriyet müddeiumumilikleri kendilerine gönderilen iki tarafı basılı bültenleri muntazam bir şekilde muhafaza ederler. Her takvim yılı sonunda o yıla ait bültenler sulh hâkimi tarafından mahremiyeti muhafaza edileceğine dair yemin ettirilecek bir mücellide ciltletilerek muhafaza edilir.

Bir tarafı basılı bültenlerde 24 madde gereğince lüzumlu haberler kesildikten sonra bunlar günününe imha olunur.

Sicil varakası

MADDE 16. — Adliye Vekâletinde her mahkûm için ayrı bir « sicil varakası » tanzim edilir. ve cezalıların bülteninde o mahkûm hakkında çıkmış haberler bir tarafı basılı bültenlerden kesilerek bu varakanın mahsus hanesine yapıştırılır.

Sicil varakalarının doldurulması

MADDE 17. — Sicil varakalarının mahkûm hüviyetine ve ahvali şahsiyesine ait haneleri el yazısıyla ve sabit mürekkeple doldurulur. Buralarda hak ve silinti bulunması caiz değildir. Mahkûmiyetlere mahsus hanelere el veya makine ile yazı yazılamaz. Bu hanelere ancak bültenlerden kesilmiş matbu haberler yapıştırılabilir.

Sicil varakalarının tasnif ve muhafazası

MADDE 18. — Sicil varakaları mahkûmların soyadlarına, soyadları aynı olduğu takdirde adlarına, onlar da aynı ise doğum tarihlerine göre tasnif edilerek mahsus dolaplarda muhafaza olunur. Bu suretle tasnif ve muhafaza olunan sicil varakalarının heyeti mecmuası cezalıların sicillini teşkil eder.

Ceza sicil varakalarının ceza sicillinden çıkarılması

MADDE 19. — Ölen veya seksen yaşını ikmal eden mahkûmlara ait ceza sicil varakalarıyla münhasıran iptal edilmiş haberleri ihtiva eden ceza sicil varakaları adli sicillerden çıkarılarak imha olunur.

C. Müddeiumumileri ve cezaevi müdürleri bir mahkûmun öldüğüne ittilâ kesbettiklerinde keyfiyeti derhal cezalıların sicili dairesine bildirirler.

Ceza sicillinden verilecek bilgiler

MADDE 20. — Cezalıların sicilli kayıtları mahremdir. Herhangi bir şahsa ait sicil varakası muhteviyatı hakkında ancak mahkeme ve hâkimlere, C. Müddeiumumiliklerine ve zâbrta makamlarına bilgi verilebilir.

Sicil varakası

MADDE 16. — Adliye Vekillliğinde her mahkûm için ayrı bir «Sicil varakası» tanzim edilir ve adli-sicil bülteninde o mahkûm hakkında çıkmış haberler bir tarafı basılı bültenlerden kesilerek bu varakaya yapıştırılır.

Sicil varakalarının doldurulması

MADDE 17. — Sicil varakalarının mahkûm hüviyetine ait kısmı el yazısıyla ve sabit mürekkeple doldurulur. Buralarda hak ve silinti bulunması caiz değildir. Mahkûmiyetlere ait kısma el veya makine ile yazı yazılamaz. Bu kısma ancak bültenlerden kesilmiş matbu haberler yapıştırılabilir.

Sicil varakalarının tasnif ve muhafazası

MADDE 18. — Sicil varakaları mahkûmların soyadlarına, aynı olduğu takdirde adlarına, onlar da aynı ise doğum tarihlerine göre tasnif edilerek mahsus dolaplarda muhafaza edilir. Bu suretle tasnif ve muhafaza edilen sicil varakalarının heyeti mecmuası adli sicilli teşkil eder.

Sicil varakalarının adli sicilden çıkarılması

MADDE 19. — Ölen veya seksen yaşını ikmal eden mahkûmlara ait sicil varakaları ile münhasıran iptal edilmiş haberleri ihtiva eden sicil varakaları adli sicilden çıkarılacak imha olunur.

Cumhuriyet müddeiumumileri ve cezaevi müdürleri bir mahkûmun öldüğünü öğrendiklerinde keyfiyeti derhal adli sicil dairesine bildirirler.

Adli sicilden verilecek bilgiler

MADDE 20. — Adli sicil kayıtları mahrem ve ifşası memnudur. Herhangi bir şahsa ait sicil varakası muhteviyatı hakkında ancak Cumhuriyet müddeiumumiliklerine ve mahkemelerle hâkimlere bilgi verilebilir.

Hü.

Yabancı devletler adli ve zabita makamlarınca resmen istenilen bilgiler mütekabiliyet şartıyla verilebilir.

Cezalılar sicillinden bilgi istenmesi

MADDE 21. — Cezalılar sicillinden herhangi bir şahıs hakkında bilgi istenmesi, Adliye Vekâletince hazırlanacak örneklere uygun bir «Bilgi isteme kâğıdı»nın doldurulması suretiyle olur.

Acele hallerde bilgiler telgrafla dahi istenebilir. Bu takdirde telgrafa sırasıyla hakkında bilgi istenen şahsın soyadı, adı, doğumyeri, doğum tarihi yazılır.

C. Müddeiumumiliklerine bilgi verilmesi

MADDE 22. — Mahkemeler ve hâkimlerle C. Müddeiumumiliklerinden gelen bilgi isteme kâğıtlarına, hakkında bilgi istenen şahsa ait ceza sicil varakasına yapılandırılmış olan en son haberin haber sıra numarasını bildirmek suretiyle cevap verilir.

Mahkemelere verilecek bilgiler.

MADDE 23. — Mahkemelerden gelen bilgi isteme kâğıtlarına, hakkında bilgi istenen şahsa ait ceza sicil varakası muhteviyatını tamamiyle bildirmek suretiyle cevap verilir.

Diğer makamlara verilecek bilgiler

MADDE 24. — Diğer makamlardan gelen bilgi isteme kâğıtlarına verilecek cevaplarda aşağıda yazılı cezalar bildirilmez:

- a) Umumî veya hususî af dolayısıyla ortadan kalkmış olan cezalar;
- b) Bilgi istendiği esnada suç olmaktan çıkmış bir fiilden dolayı hükmedilmiş cezalar;
- c) Müruruzamana uğramış olan cezalar;
- d) Tecil edilmiş cezalar.

Bilgi isteme kâğıtlarına cezalıları sicil dairesi doğrudan doğruya cevap verir.

Ceza sicillinin menfi cevabının şekli

MADDE 25. — Hakkında bilgi istenilen şahsa ait ceza sicillinde sicil varakası bulunmadığı

Ad. E.

Yabancı Devletler tarafından resmen istenilen bilgiler mütekabiliyet şartıyla verilebilir.

Adli sicilden bilgi istenmesi

MADDE 21. — Adli sicilden herhangi bir şahıs hakkında bilgi istenmesi, Adliye Vekâletince hazırlanacak örneklere uygun bir «Bilgi isteme kâğıdı»nın doldurulması suretiyle yapılır.

Acele hallerde bilgiler telgrafla dahi istenebilir. Ancak meşhut suçlarda âmme dâvasının açılması bilginin gelmesine bağlı tutulmaz.

Cumhuriyet müddeiumumiliklerine bilgi verilmesi

MADDE 22. — Cumhuriyet müddeiumumiliklerinden gelen bilgi isteme kâğıtlarına, hakkında bilgi istenen şahsa ait sicil varakasına yapılandırılmış olan en son haberin haber sıra numarasını bildirmek suretiyle cevap verilir.

Mahkemeler ve hâkimlere verilecek bilgiler

MADDE 23. — Mahkeme ve hâkimlerden gelen bilgi isteme kâğıtlarına, hakkında bilgi istenen şahsa ait sicil varakası muhteviyatını tamamiyle bildirilmek suretiyle cevap verilir.

Hü.

veyahut böyle bir varaka bulunup da muhteviyatını 25 nci madde gereğince bildirilmeyecek mahkûmiyetlerden ibaret olduğu takdirde «Bildirilecek mahkûmiyet olmadığı» cevabı verilir.

Mahallî ceza sicili.

MADDE 26. — Cumhuriyet müddeiumumilikleri, ceza sicili dairesince kendilerine gönderilen bir taraflı cezalı bültenlerini tetkik ile bunlardaki haberlerden, kendi memuriyet bölgeleri dahilinde doğmuş veya orada nüfusa mukayyet bulunan şahıslara ait haberleri bir tarafı basılı bültenlerden kesip, mahkûmun hüviyeti ve ahvali şahsiyesi hakkında sarih bilgileri ihtiva eden kartonlara yapıştırmak ve bu kartonları mahkûmların soyadlarına göre tasnif ve muhafaza etmek suretiyle mahallî mahiyette bir ceza sicili teşkil ederler.

Mahallî ceza sicillerinden verilecek bilgiler

MADDE 27. — 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 nci maddeler hükümleri Cumhuriyet müddeiumumiliklerindeki mahallî sicilleri hakkında da caridir.

MADDE 28. — Bu kanun 1. VIII. 1944 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 29. — Bu kanunun tatbikine Adliye Vekili memurdur.

8. VI. 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	
Da. V.	H ₂ V.	Ma. V.
Hilmi Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

Ad. E.

Mahallî adli sicil

MADDE 24. — Cumhuriyet müddeiumumilikleri, adli sicil dairesince kendilerine gönderilen bir taraflı adli sicil bültenlerini tetkik ile bunlardaki haberlerden, kendi memuriyet bölgeleri dâhilinde doğmuş veya ora nüfusunda mukayyet bulunan şahıslara ait haberleri bir tarafı basılı bültenlerden kesip, mahkûm hüviyetini ihtiva eden kartonlara yapıştırmak ve bu kartonları mahkûmların soyadlarına göre tasnif ve muhafaza etmek suretiyle mahallî mahiyette bir adli sicil teşkil ederler.

Mahallî adli sicillerden verilecek bilgiler

MADDE 25. — 19, 20, 21, 22 ve 23 maddeler Cumhuriyet müddeiumumiliklerindeki mahallî siciller hakkında da caridir.

MADDE 26. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 27. — Bu kanunun tatbikine Adliye Vekili memurdur.